

ODDELEK ZA RADIOLOGIJO POJASNILO – UZ TREBUHA

Kaj je ultrazvočna preiskava

Je popolnoma neboleča, neinvazivna, razmeroma hitra preiskava, zelo vsestransko uporabna in koristna pri diagnostiki bolezni organov in sprememb drugih struktur v trebušni votlini. Fizikalno gre za visoko frekventno elektromagnetno akustično valovanje, ki je nad slišnostjo človeškega ušesa. Pri tem ni ionizirajočega sevanja kot pri rentgenski diagnostiki. Energije so nizke, zato se ne škoduje tkivu, z vsemi dosedanjimi raziskavami niso ugotovili negativnih posledic na človeški organizem, zato se ultrazvok uporablja tudi pri majhnih otrocih in celo zarodkih v maternici.

Priprava na ultrazvočno preiskavo trebuha

Za uspešen UZ pregled trebuha je potrebno upoštevati nekaj navodil. Za pregled organov zgornjega dela trebuha (žolčnika, žolčnih vodov, trebušne slinavke) morate biti pred preiskavo praviloma 8-12 ur TEŠI. Če ste naročeni na pregled popoldne, priporočamo, da zaužijete do 9. ure le malo čaja in prepečenca, nato pa ničesar več. Morate pa piti čim več tekočine, da bi imeli poln sečni mehur.

Za pregled organov v spodnjem delu trebuha (sečnega mehurja, maternice in jajčnikov pri ženskah ter prostate in semenskih mešičkov pri moških) morate imeti pred preiskavo poln sečni mehur, zato pred UZ popijte čim več tekočine, ki naj bo negazirana - voda ali čaj (lahko sladkan), nikakor pa ne smete piti pijač, ki vsebujejo mleko ali smetano. Nato do pregleda ne odvajajte vode.

Ultrazvočno preiskavo močno ovira zaplinjeno črevesje, zato dan pred pregledom uživajte lahko prebavljivo hrano, ki ne napenja. Na dan pregleda morate vsekakor odvajati blato. Če ste zaprti, priporočamo zjutraj uporabo odvajalne svečke.

Če imate kakršnekoli individualne omejitve (npr. sladkorni bolniki), se posvetujte s svojim osebnim zdravnikom ali vprašajte po navodilih v ambulanti za UZ.

Na pregled prinesite medicinsko dokumentacijo v zvezi s težavami, zaradi katerih ste se naročili na pregled: podatke o vseh doslej opravljenih preiskavah (izvide zdravnikov specialistov, ultrazvočne in rentgenske slike).

Opis preiskave

Z UZ pregledujemo trebušno votlino in organe v njej (jetra, žolčnik in žolčne vode, trebušno slinavko, vranico, velike žile, ledvici, sečni mehur, maternico in jajčnika pri ženskah, prostato in semenske mešičke ter vsebino skrotuma – moda in obmodka pri moških) in ocenimo njihove značilnosti v obliki, velikosti in zgradbi.

Z UZ je mogoče ugotoviti tudi nekatere bolezenske spremembe v prsnem košu (npr. tekočino ob pljučih) ter steni prsne in trebušne votline.

Strukture vratu, ustnega dna ter gibal (mehke dele sklepov, mišice, vezi) lahko ocenjujemo, če imamo na voljo dodatne podatke ustreznega specialista.

Z UZ ni vselej mogoče natančno pregledati prebavne cevi (želodca, dvanajstnika, tankega in debelega črevesa). Velikokrat pa so tudi razpoznavne nekatere bolezenske spremembe, na podlagi katerih lahko svetujemo nadaljnje preiskave, ki potrdijo ali izključijo obolenje.

S preiskovalno glavo (sondo) usmerimo zvočno valovanje v telo. Sonda je med pregledom v stiku s kožo, ki smo jo namazali s kontaktno tekočino. Sodobna elektronika poskrbi, da se zvočni valovi, odbiti od tkiv in organov, sestavijo v sliko tistega dela telesa, ki je diagnostično zanimiv in nad katerim vodimo sondo. To zdravniku omogoča pregled organov in tkiv v treh dimenzijah in takojšnje razpoznavanje odmikov od normalne slike oz. razpoznavanje bolezenskega stanja.

Tveganja med preiskavo

Med ultrazvočno preiskavo se tveganja ne pričakujejo. Preiskava je neboleča in ni neprijetna. Po doslej znanih znanstvenih dognanjih je za preiskovanca preiskava z UZ neškodljiva.